

TAKÁCS IMRE

Szegedi emlékeim

*Ott az a Tisza-kanyar, és a népi táncosok Újszegeden!
A legendás halászlé a félig legendás vendéglőben!
A Dóm tér oszlopos folyosója, és a sok rosszvas a Dóm téren!
És a kisvárosivá züllő sugárutak, mint Moszkvában!*

*Elnézegettem egyszer egy halászbárkát — a teendő,
mint a disznóölésen, a szüreten is: mutatta maga magát.
Egy fiú fürdött ott később, és kis híján
lecsavarta a kutyor a mély mederbe.*

*Másvalaki átúszott onnan más országba,
de előtte teleette magát marhahússal —
kalória-tartalékért a hideg víz
ellenében: benne is lenni, vele birkózni is!*

*Eltévedtem az Alsóvárosban — már este volt.
„Alsóvárosi búcsú!” Megnéztem az alsóvárosi templomot.
Kis híján lekéstem a kiállítást megnyitó beszédemről.
Valaki lemezlovással kellett aztán*

*versenyezni (valaki költő). Nincs nekem erős hangom.
Lapos vagyok, mint Szeged föld-alapja.
És mire emlékszem még? Az egyetemista Radnóti szállására?
És Bálint Sándorra? — ismeretlenül is? —
aki őzni tanította Móricz Zsiga bácsit . . . ?*

A piszkos hóesésben

Az ember kiment a piszkos hóesésbe, és nem is érezte magát rosszul. A pincében, ahol nyáron tüdőgyulladást lehet kapni, most meleg volt. A bornak persze hideg, a bor megfázott. Olyan maradt a bor, mint egy didergő lány. Fanyar, kesernyés, undok, ízetlen, hasznavehetetlen. Ha az ember egészen egyedül van, akkor még az ilyen dologgal is próbál megbékélni.

Az ember, aki kiment a piszkos hóesésbe, megkísérelte, hogy szeresse azt, amit pedig szeretni alig lehet. „Légy olyan, hogy szerethesselek!” — mondta majdnem, kis híján, mint nyomorult férfiak mondják az olyan nőknek, aki nekik jutott.

Az ember összeszedett minden gyertyát, ami található volt a bódéjában és a pincéjében. Sorban meggyújtogatta őket. Néhányat a pálinkás üvegeknek készített vakablakokba rakott, néhányat pedig a padlóra. Különös világítás lett ezzel a pincében.

Mikor kiment a kertbe a pincéből — csak a mécseset engedve égni tovább, hogy a gyufája el ne fogyjon — belement a piszkos hóesés barátágtalan világába. És miközben dolgoztatni is kezdett benne, megbarátkozott vele. Hó és avar együtt ropogott, süllyedt a lába alatt. Még a föld is utánuk süllyedt ezeknek. A talaj nem volt fagyos. Talán éppen a vékony kis hó árnyékolása alatt engedett föl.

Visszament a pincébe — talán egy pohár borra —, és meggyújtotta újra a gyertyákat. Volt azok között olyan is, amelyeneket a bulgáriai templomokban gyűjtanak a hívek a halottakért. Ezeket a rózsaszínű gyertyákat el is égette mind az ember. A csonkjukat beledobálta a mécses olvadékába — és újra kiment a piszkos hóesésbe.

Bár a kertben nem volt piszkos a hóesés. A szőlő lehullott levelein, a fű kontyain, a gyomok nem román, nem gótikus, nem reneszánsz és nem barokk épületein — a karók, oszlopok főin, de még a drótokon is: a hó, a kevés hó, fehér maradt.

A tél eleje

Kifakult a szexi plakát is,
fölélte a meleg színeket épp a meleg.
Taszítja nyár utólja, ősztőlja
a közönyös télbe az embereket.

Halálhírekkel élünk, mint a szikkadt
kenyérdarabokkal a szegénységben.
Elkápráztat a napi megteendő,
szobánk vigasztal kisdéd melegével.

Látáskultúránk is már mire való? —
mit látunk, mit szagolunk, mit ízlelünk?
Vadállat-életünkből hol van a vad?
Vagy vadőrök előterelik nekünk?

Kannibalizmusunk egy disznóölés
tréfálkozása közben nem szelídül.
Mondják a boltban: Ez van, Ez nincs — uram!
Valaki egy borosüveggel oda leül,

ahol mi állunk, járunk, közlekedünk.
És röhög, mint tudója valaminek.
Kifakult a szexi plakát is —
elmúlt a kedves idő, tél közeleg.

Tavasza előtt

Várom a kikeletet,
mert akkor kimehetek
a kertbe kapirgálni,
ágyások helyét ásni.

Vethetek sárgarépát,
fehér zöldséget, céklát,
borsót, és dughatok el
dughagymát, hogyha lesz hely.

Az ingem levethetem,
járhatok meztelenen,
csak egy gatyát marasztva,
a szomszédasszonyokra

való nagy tekintettel.
Meg ne támadjon engem
egy se, mert baj származik
abból, ha megízlelik

a jót, bár másnak valót...
Köszönném én is a jót,
ha kínálnák közönnyel
veteményezés közben...

A tavaszt elviselnénk
mindnyájan, ahogy tellnék —
gondolván: jön majd a nyár,
és mindent kitakarván

belemelegít a m ú g y,
amire gyávák vagyunk,
hőstettre mint a paraszt —
addigra nagy lesz a gaz,

és elrejt mindenünket,
véletlen vélt ügyünket.
Kertbarátság lesz az is,
ha gyártunk gyereket is.

Ha nem csak imitáljuk,
hanem ha tűzzel játszunk,
és gyullad akkora, a
tűzoltók jönnek oda.

Így játszom gondolatban —
fél télben, fél tavaszban,
vers-dolgozatban, ime.
T a v a s z e l ő t t a címe.